

JÓZEF CYBRUCH

## Przekazywanie gruntów zbędnych dla gospodarki rolnej na rzecz Lasów Państwowych

Transfer of Odd Agriculture Land to the State Forests

**U**stawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444) i ustawa z 19 października 1991 roku o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 107, poz. 444) weszła w życie z dniem 1 stycznia 1992 r. Każda z nich dotyczy uregulowań prawnych w stosunku do innego rodzaju użytków, ale mających bardzo silne wzajemne powiązania i uwarunkowania, które w trakcie realizacji spowodowały wiele trudności.

Lasy (o powierzchni powyżej 0,10 ha), z wyjątkiem stanowiących własność osób fizycznych, znajdujące się dotychczas pod zarządem innych ministrów, miały w ciągu jednego roku od wejścia w życie ustawy przejść w zarząd Lasów Państwowych, w tym również lasy i grunty przeznaczone do zalesienia znajdujące się w Zasobach Państwowego Funduszu Ziemi. Natomiast nieruchomości rolne miała przejąć utworzona Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa w ciągu dwóch lat.

Ustawodawca nie zapewnił jednak w budżecie Państwa środków finansowych na prace geodezyjne oraz stabilizację granic gruntów leśnych i do zalesienia przewidzianych do przekazania w zarząd Lasom Państwowym.

Na terenie działania Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddziału Terenowego w Suwałkach, obejmującego woj. białostockie, łomżyńskie i suwalskie, który pokrywa się z terenem działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku sytuacja przedstawia się następująco:

- z zasobów PFZ na terenie woj. suwalskiego i łomżyńskiego lasy zostały wydzielone geodezyjnie,

- ❑ z nieruchomości pozostałych po zlikwidowanych państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej lasy zostały częściowo wydzielone geodezyjnie i przekazano je w zarząd Lasom Państwowym, a część przekazano ewidencyjnie w nadzór,
- ❑ nie wydzielono natomiast lasów z gruntów będących w użytkowaniu spółdzielni oraz innych niepaństwowych jednostek organizacyjnych.

Trudności z realizacją obu wymienionych ustaw w szczególności związane z brakiem uregulowania stanów prawnych i geodezyjnego wydzielenia lasów z nieruchomości rolnych Skarbu Państwa jak również brak możliwości racjonalnego zagospodarowania lasów przez Lasy Państwowe, ze względu na małe powierzchnie kompleksów, znaczne ich rozproszenie, było inspiracją do zmiany przepisów ustawy, której dokonano w ustawie z dnia 29 grudnia 1993 roku o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3). Zapis art. 12 tej ustawy jest jednoznaczny: "Lasy podlegające zarządowi Lasów Państwowych, nie wydzielone geodezyjnie z nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz z nieruchomości przejętych po zlikwidowanych państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej, z dniem wejścia w życie ustawy, przechodzą do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa".

Zmiana ta weszła w życie z dniem 19 stycznia 1994 roku.

Do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przejęto z PFZ — 1200 ha lasów, a z PGR - 5,600 ha. Pozostaje do przejęcia przez tutejszy Oddział jeszcze około 6 tys. ha lasów.

Z lasów znajdujących się już w Zasobie i przewidzianych do przejęcia około 5 tys. ha lasów powinno znaleźć się w zarządzie Lasów Państwowych, ponieważ są to dość duże zwarte kompleksy powyżej 5 ha, często przylegające bezpośrednio do gruntów Lasów Państwowych.

Wobec zapisu art. 74 ustawy o lasach i art. 12 ustawy z dnia 20 grudnia 1993 roku o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, przy przekazywaniu nieruchomości rolnych wraz z lasami niewydzielonymi geodezyjnie zgodnie z ustaleniami Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, podjętymi wspólnie z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Prezesem Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, winni brać udział przedstawiciele rządowej administracji ogólnej, oddziału terenowego agencji i właściwych terytorialnie nadleśnictw — co nie zawsze jest realizowane.

Dotychczas do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przyjęto ogółem około 300 tys. ha gruntów.

Dokonano analizy stanu posiadania na terenie województwa suwalskiego i stwierdzono, że część z nich z uwagi na małą przydatność do produkcji rolnej i na trudności ze znalezieniem chętnych na zakup lub wydzierżawienie, należy przeznaczyć do zalesienia.

Zgodnie z przepisami art. 14 ust. 3 i art. 36 ustawy o lasach, grunty przeznaczone do zalesienia powinny być określone w planach zagospodarowania przestrzennego. Wymaga to wcześniejszego opracowania dokumentacji technicznej ustalającej granicę rolno-leśną. Takie opracowania obecnie posiada tylko 40 gmin, z tego w miejscowych planach zago-

spodarowania przestrzennego granica ta zatwierdzona jest na terenie dwudziestu gmin. Natomiast przepis 24 art. 4 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa ...mówi, że "na wniosek Agencji właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości, rejonowy organ rządowej administracji ogólnej, przekazuje nieodpłatnie w drodze decyzji Lasom Państwowym grunty wchodzące w skład Zasobu, w celu zalesienia".

Ten zapis jest uzupełnieniem przepisów art. 14 i 36 ustawy o Lasach, stwarzającym większe możliwości zalesienia gruntów z uwagi na przeciągające się procedury aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego gmin.

Obecnie powinno być przeznaczone do zalesienia z Zasobów około 11,5 tys. ha, a w aktualnych planach zagospodarowania przestrzennego do zalesienia jest przeznaczone tylko 3,3 tys. ha. Dotychczas przekazano do zalesienia ponad 900 ha.

Propozycje lokalizacji gruntów, które mogłyby być przeznaczone do zalesienia, przedłożone zostały przez tutejszy Oddział właściwym terytorialnie nadleśnictwom.

Mając na uwadze wspólną realizację postanowień Uchwały nr 85/93 Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie zatwierdzenia Umowy Pożyczki pomiędzy Rzeczpospolitą Polską, a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju oraz Kontraktu Finansowego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską, a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, dotyczących Programu Rozwoju Wybranych Dziedzin Leśnictwa i Ochrony Ekosystemów w Parkach Narodowych, w latach 1993-1997 r. - należy wspólnie dokonać przeglądu tych gruntów i określić ich przeznaczenie.

Niemniej, współpraca z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych układa się właściwie i część gruntów już została przekazana do zalesienia, a obecnie przeglądem objęto będące w Zasobie grunty nie nadające się do rolniczego wykorzystania.

Reasumując, należy stwierdzić, że aktualnie obowiązujące przepisy prawne i rozbieżność ich interpretacji nie sprzyjają racjonalnym działaniom pozwalającym przyspieszyć proces przekazywania lasów i gruntów z przeznaczeniem do zalesienia z Zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa w zarząd Lasów Państwowych i wymagają one nowelizacji w taki sposób, aby ułatwić ten proces.

*Z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa,  
Oddział Terenowy w Suwałkach*